

מתיקות ועריבות התורה

סיפורים משלים ואגדות לשולחן שבת

בא

שינוי פתאומי וקיצוני!

שזכית בשלושים מיליון ש"ח? אמר העני לרופא "עזוב אותך משטויות והבלים, תן לי לחיות את החיים האמיתיים!"

אמר לו "כן, נכון. אך בכל אופן דמיין לעצמך שמישהו בא אליך עכשיו ואומר לך זכית בשלושים מיליון ש"ח, מה תעשה בסכום כזה גבוה?"

אמר לו העני "תפסיק לבלבל לי את המוח בשאלות היפותטיות ולא מציאותיות!"

דחק בו ברופא "בכל אופן, אם כן היו אומרים לך שזכית בסכום כזה, מה היית עושה?"

אמר העני "אתה יודע מה, אני מבטיח לך שאם הייתי מקבל כזאת הודעה הייתי נותן לך עכשיו חמש מיליון ש"ח!"

רק שמע זאת הרופא, התעלף ונפטר במקום---

הרי לנו שהכנה לשינוי קיצוני היא הכרחית ביותר לכל אדם, והנה אותו רופא שלא הייתה לו הכנה נפשית ומקדימה לפני כן, מת במקום...

כן הוא בכל דבר בחיים שיש בו שינוי פתאומי קיצוני, על האדם להכין את עצמו נפשית ופיזית ולהיערך לכך מבעוד מועד. הנה לנו דוגמא - כאשר האדם מתחתן גם הוא עובר שינוי חד שכן מאדם אנוכי שדואג רק לעצמו ומקבל על פי רוב מאחרים, נהפך הוא בבת אחת להיות הנותן והמשפיע על בן/בת הזוג וזו חלק מהסיבה לכך שהתורה הקדושה נתנה לכל אדם שמתחתן "שנה אחת יהיה נקי לביתו" כדי שיכיר בכך שמאדם מושפע בבת אחת נהפך להיות משפיע, וכל אלו הם חלק מתהליכים מורכבים שעוברים על האדם במשך החיים.

זה מה שציווה ר' עקיבא את בנו ר' יהושע "ואל תכנס אל ביתך פתאום, כ"ש לבית חבריך" מסביר הרשב"ם שצריך האדם להשמיע קולו קודם בואו... הרי לנו שתוצאה של שינוי מצב פתאומי, אינה טובה לאף אחד.

שנזכה להיות ערוכים ומוכנים לתהליכים ומצבים של שינויים חדשים גם אם הם קיצוניים וכמובן לא ליפול ולהינזק מהם חס ושלום...

שבת שלום ומבורך!!!

03-6171111 (ע"י זיומי קולי)

ניתן להאזין לשיחותיו של הרב גדעון ראובן ב"קול הלשון"

חלק ב'

הספר

"מתיקות ועריבות התורה"

לא אליהם חולמי גיבה ולחוצים. סיפורים, השקפה ולוסי וזיך לוי... מואת הרב גדעון ראובן שליט"א

לפרטים: 052-7151420

עם כניית ה"אור החיים" הקדוש, וקונטרס "בזכות נשים צדקניות"

"דבר נא באזני העם וישאלו איש מאת רעהו ואשה מאת רעותה כלי כסף וכלי זהב" [נ"א, ב]

שואל ר' חיים זייצ'ק זצ"ל - מדוע היה צריך לפתות את עם ישראל ולדבר באזניו לקחת כסף זהב, וכי מי יהיה אדיש כאשר מדובר בכסף זהב?

מסביר הרב - כאשר האדם עובר שינוי קיצוני ופתאומי, יכול הדבר להזיק לגופו ולנפשו ולכן לפני אותו שינוי קיצוני צריך הכנה, דבר שיכול לסייע לאדם להתמודד עם מצבו החדש.

זו הסיבה לכך שהקב"ה אמר למשה רבנו לבקש מעם ישראל לשאול מהמצרים כסף זהב, בשביל שתהיה להם הכנה נפשית לפני המצב החדש שעוד יהיה להם בהמשך שכן הנה הם עתידים לצאת בבת אחת מעבודת לחירות, משפלות לרוממות, מעניות לעשירות... דבר שיכול לגרום לאדם להתכחש לגבורתו של הקב"ה ואף לשכוח ממנו חס ושלום...

והנה לאחר זמן ראינו שהצליח משה רבינו במשימתו לדבר באזני העם שכל אחד ואחד מעם ישראל לקח כסף זהב כפי מדרגתו, מבלי לקחת סיכון שירד חס ושלום ממעלתו. וכמו שהסביר ה'אבן עזרא' שבמעשה המשכן הביאו הנשיאים את האבנים היקרות, הבושם והשמן, הואיל ורק הם אלו שבקשו בזמן יציאת מצרים מהמצרים יותר כסף זהב משאר העם הואיל והם ידעו שאותו ריבוי של הכסף והזהב לא יזיק להם, ושאר העם שידע שיכול להזיק להם אותו ריבוי של כסף זהב נהרו ולא לקחו יותר מכפי מה שראוי להם באמת.

כאן אנו רואים עד כמה צריך האדם להיזהר ולהישמר בכל דבר משינויים קיצוניים ופתאומיים, שמא יזיק דבר זה לגופו ולנפשו...

מסופר - על אדם עני שזכה ב'לוטו' בשלושים מיליון ש"ח, אך פחדו להודיע לו זאת בבת אחת שמא יקרה לו אסון. לפני אותה הודעה דרמטית, עשו הכנות מקדימות ואף לקחו רופא פרטי שאם חס ושלום יקרה משהו... יצילו אותו מפני קריסה חס ושלום. והנה בחרו באותו רופא להודיע לעני את הבשורה המשמחת. הגיע אליו הרופא ושאל את העני "תאמר לי מה היית עושה עכשיו אם היו אומרים לך

"אור החיים" הקדוש על הפרשה

הקב"ה למשה רבנו שהוא ייראה ממש בחוש איך הוא מכביד את ליבו, שכן אין שום הגיון לא לשלח את עם ישראל כאשר רואים את מכת ברד, וגם אם יהיה לב האדם כאבן ירעד ויפחד ממכה זו. ואם עדיין עומד פרעה ברשעותו, אות וסימן שה' הוא זה אשר הכביד את ליבו לא לשלח את עם ישראל...

פעמים שאדם רואה ששרים, ראשי ממשלות ורמי מעלה עושים טעויות גסות ונוראות, ואין הוא מבין את ההגיון שעומד מאחורי מעשים אלו, אין זה אלא שיד ה' הייתה זאת ש"לב מלכים ושרים ביד ה'..."

"ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את ליבו ואת לב עבדיו" [י"א]

שואל ה"אור החיים" הקדוש – מדוע היה צריך הקב"ה לומר למשה רבנו כי הוא הכביד את לב פרעה, הרי אמר לו זאת עוד לפני כן כשאמר לו "ואני אחזק את ליבו ולא ישלח את העם" [י"א]?

מסביר ה"אור החיים" הקדוש – עד עתה לא ראה משה רבנו בחוש שה' מכביד את לב פרעה שהיה נראה כדבר טבעי שהוא אינו רוצה לשלח את עם ישראל, אך עתה מודיע

פניני האלשיך הקדוש בתוך הפרשה

מאת הרב אלחנן ראובן שליט"א.

מקומות שהאריך ה' לחוטאים נגדו והקפיד על פגיעה בצדיקים. זה מה שאומר פרעה למשה יודע אני שחטאתי לה' אלוקיכם וגם לכם. ובמה חטא למשה? במה שאמר לו "יהי כן ה' עימכם כאשר שלח אתכם ואת טפכם ראו כי רעה נגד פניכם" והיינו שאם אני משלח רק אתכם לעבוד את ה' מילא, אך טפכם אינכם מבקשים לעבוד את ה' כמו שהוא ציוה אתכם אלא "רעה נגד פניכם" רעה אתם רוצים לעשות ולברוח. וכעת אומר להם פרעה שהגם שהוא חטא לה' הרי אין זה פעם הראשונה, ובכל זאת עדין לא הרגיש את "ויסר מעלי רק את המוות הזה" וע"כ שאין זה אלא כי חטאתי גם לך, ולכן שא נא חטאתי אך הפעם והתפלל לה', שדי בכך שאתה תמחל הגם שה' לא ימחל.

"וימחר פרעה לקרא למשה ולאמר ויאמר חטאתי לה' אלוקיכם ולכם. ועתה שא נא חטאתי אך הפעם, והעתירו לה' אלוקיכם ויסר מעלי רק את המוות הזה"

מקשה האלשיך הקדוש כיון שפרעה אומר למשה "חטאתי לה' אלוקיכם ולכם" הרי שמודה שחטא גם לה' וגם למשה, וא"כ מדוע אומר פרעה "שא נא חטאתי אך הפעם" שנראה שחטא רק לו? ועוד שמניח חטאו כלפי ה' ומבקש על חטאו כלפי משה? **ומתיר** על פי מאמרי חז"ל הידועים שיותר הקפיד ה' על כבוד הצדיקים שפוקד מיד על הפוגע בהם, מאשר על כבודו שמאריך אף. וכמו ירבעם שהיה מקטיר קטורת לע"ז ולא יבשה ידו, וכשכיון ידו לעידו הנביא להרע לו, מיד יבשה ידו, וכן בעוד

מועשה שהיה...

לכך שתהיה שכונה שלימה וישוב שלם... יותר מכך, על האדם לחשוב כאשר חברו בונה עוד מרפסת יחשב לך כאילו הוא בונה זאת בשבילך ולא בשביל עצמו, הוא עושה זאת בשביל שלא תגור אתה לבד במדבר. ואם כן אדרבה כאשר הוא בונה, עליך לעזור לו לבנות ולא להפריע לו...

מסופר על ר' מנשה קליין זצ"ל ממייסי קריית אונוגואר שברמות, הוא אמר שכאשר האדם רואה את שכנו בונה מרפסת, במקום לחשוב כמה דבר זה מפריע לו ומזיק לו שיחשוב כמה טוב לו שגרים לידו שכנים, איך הוא היה נראה אם היה גר לו לבד ללא שכנים... הרי עוד שכן ועוד שכן גורם

חלק א'

פנינים במחז"ס "זרע שמשון" ו"תולדות שמשון" ח"א - פרקי אבא

מהרב הקדוש ר' שמשון חיים בן ר' נחמן מיכאל נתמני זלה"ה

והיא בגלל שלא רצו לגלות ממילא יתחייבו בחרם. זו כוונת המשך המשנה ו"תגלו למקום מים רעים" מים הרעים הם הקליפות ואם האדם לא יקבל על עצמו חובת גלות, כיתות המלאכים של מעלה יכריזו על אותו אדם שהוא יהיה בניזיפה ועל כורחם יגלו לקליפות שהם מים רעים ובשל כך יתנו חיות לקליפות על ידי מעשיו הטובים.

וידוע שכל החיות של הקליפות, היא מהקדושה עצמה שהן משל עצמן אין להן חיות ומקבלים זאת מהצינור של הקדושה. **וכתב ה'מעבר יבוק'** שמי שמנודה לשמים אפילו יעשה מעשים הגונים לא יועילו לו למעלה רק חס ושלום יתנו חיות לקליפות.

ובקיצור של"ה [תשובה ע'] **כתב** שיש עשרים וארבעה דברים שמנדים עליהם, והראשונה שבהם היא המבזה תלמיד חכם וכתב הזוהר שבהיכל נוגה יש כיתות מלאכים המכריזים על מי שהתחייב ניזיפה עד שיעשה תשובה.

הטור [יורה דעה של"ד] כתב שהמנודה והמוחרם לא יושבים בארבע אמותיו.

וכתב הרמ"א [ס' ב'] שאם אדם בא לפני המנודה והמוחרם וישב תחילה לפניו במקומו אין הוא צריך להתרחק משם.

המשך אי"ה שבוע הבא

"אבטליון אומר, חכמים, הזהרו בדבריכם, שמא תחובו חובת גלות ותגלו למקום מים הרעים, וישתו התלמידים הבאים אחריכם וימותו, ונמצא שם שמים מתחלל"

שואל בעל ה"זרע שמשון" מה היה צריך התנא לומר לנו "שמא תחובו חובת גלות" היה צריך לכתוב "שמא תחובו גלות"? **עוד קשה** מהו אותו מקום שנקרא "מים רעים"? **ומדוע** ההזרה היא דווקא לחכמים? **ומה הכוונה** "התלמידים הבאים אחריכם וימותו" היה נראה לומר 'וישתו תלמידיכם וימותו'?

מסביר בעל ה"זרע שמשון" – הגמ' מנחות לז. מספרת על פלימו ששאל את רבי על אדם שיש לו שני ראשים באיזה ראש הוא צריך להניח תפילין? רק שמע רבי את השאילה ואמר לפלימו עמוד ותקבל על עצמך גלות או שתקבל על עצמך במקום זאת חרם או נידוי! [בסוף הוא לא היה צריך לקבל על עצמו לא חובת גלות חרם או נידוי עיין שם]

ממשיך בעל ה"זרע שמשון" ומסביר שמכאן אנו רואים בכל אופן כאשר רואים אדם המתריס כנגד רבו בשאלות שאינן מציאותיות או בדומה לזה, הרי זה מזלזל בכבוד רבו וחייב גלות או חרם או נידוי.

זה ההסבר לכך שכתוב במשנה "חכמים הזהרו בדבריכם שמא תחובו חובת גלות" שמא יתחייבו בחרם זו הכוונה "חובת גלות" - חובה שבאה מחמת גלות...

יהי רצון שזכותו של בעל ה"זרע שמשון" ו"תולדות שמשון" תעמוד לחיים ברוך בן שרה פעשא לברכה והצלחה בכל העניינים.